

Kronisk bugspytkirtel betændelse

Hvad er bugspytkirtlen?

Bugspytkirtlen er en kirtel, som ligger bag mavesækken og har en udførselsgang, der munder ud i tolvfingertarmen. Kirtlen udskiller "bugspyt", som indeholder enzymer, der nedbryder den mad, vi spiser, så den kan optages i tarmen. Desuden producerer kirtlen insulin.

Hvad er betændelse i bugspytkirtlen?

Ved betændelse i bugspytkirtlen kan dette både komme som voldsomme, akutte anfald med smerter, men det kan også komme snigende, uden at du egentlig mærker ret meget. I begge tilfælde kan der komme arvæv i kirtlen. Arvævet skrumper og ødelægger mere eller mindre den normale struktur og funktion. Et enkelt anfald af bugspytkirtelbetændelse går som regel over uden følger, men ved gentagne anfald kan der komme skader, der måske først viser sig senere.

Hvad mærker jeg selv?

Alt efter hvordan sygdommen udvikler sig, kan der være smerter, diarre, vægttab (fordi du ikke kan optage næringen i den mad, du spiser), eller sukkersyge (diabetes), fordi kirtlen ikke kan producere insulin. Smerterne er ofte det værste problem. Nogle har ingen smerter, eller kun af

og til. Andre har – i perioder – voldsomme smerter. Der kan også komme forsnævring af galdegangen eller tolvfingertarmen pga. arvævet.

Hvad kommer sygdommen af?

Betændelse i bugspytkirtlen kommer, fordi fordøjelsesenzymerne i bugspytten begynder at virke inde i selve kirtlen i stedet for ude i tarmen. Dette giver betændelse, med arvæv og skrumpning, og selve kirtlen ødelægges. I mange tilfælde er der ikke nogen forklaring på, hvorfor dette sker, men en del tilfælde skyldes galdesten eller overforbrug af alkohol. I ganske få tilfælde er sygdommen arvelig.

Kronisk betændelse af bugspytkirtlen kan udvikles langsomt over flere år, før den giver symptomer, men kan også opstå efter et eller flere tilfælde af akut bugspytkirtelbetændelse.

Hvad kan der gøres ved smerterne?

Hvis smerterne kommer på grund af et akut anfald af bugspytkirtelbetændelse er den vigtigste behandling smertestillende medicin, evt. med indlæggelse på hospital. Nogle gange kommer der smerter på grund af arvæv i kirtlen. Der kan være vandblærer (cyster), eller stop i udførselsgangen fra kirtlen. Der kan også komme sten -

enten i selve kirtlen - eller i udførselsgangen.

Er det en cyste som er årsag til smerterne, kan den punkteres og tømmes under vejledning af ultralydsscanning. Er der forsnævring eller sten i udførselsgangen, kan vi med en bøjelig kikkert (gennem munden) undersøge tarmen og udførselsgangen fra bugspytkirtlen og fjerne stenene, udvide gangen, eller lægge et tyndt plasticdræn op gennem forsnævringen. Denne undersøgelse/behandling kaldes ERCP.

Hvilke symptomer er der, hvis bugspytkirtelen ikke fungerer?

Som regel bliver kirtlen langsomt dårligere til at udskille bugspytt og insulin, og tegn på sukkersyge kan være det første symptom. En blodprøve eller urinprøve kan vise, om du har sukkersyge. For lidt bugspytt kan på langt sigt give vægttab, fordi du ikke kan optage næring fra maden. Af denne årsag kan der også komme fedtet, ildelugtende diarre. For at undersøge om diarren skyldes betændelse i bugspytkirtlen kan en undersøgelse af afførings prøver over 3 dage være med til at afklare dette.

Endvidere kan vi undersøge afføringen for elastase (et enzym der produceres af bugspytkirtlen).

Hvad kan jeg selv gøre?

Hvis årsagen til sygdommen er overforbrug af alkohol, er det helt afgørende at du stopper med at drikke. Dette kan formentlig standse udvikling af sygdommen og ofte mindske smerterne betydeligt.

Ryger du, udvikler sygdommen sig værre, end hvis du ikke ryger.

Medicin ved bugspytkirtel betændelse

Smertestillende

Ved anfald af smerter kan det være nødvendigt med kraftigt virkende smertestillende medicin - nogle gange med morfin præparater. Da sygdommen er kronisk, er vi ofte meget tilbageholdende med morfin. Det kan være meget svært at sætte forbruget af morfin ned igen, når smerterne aftager - du risikerer at blive afhængig af morfin.

Vi laver i samråd med dig en plan for, hvordan du kan håndtere smerterne ved kraftige anfald af smerter.

Medicin til fordøjelsen (enzym)

Manglen på enzymer til at fordøje maden behandles med diæt og enzymtilskud i form af kapsler. Det er vigtigt at tage kapslerne mens du spiser, så stofferne virker samtidigt med, at maden er i tarmen. Tag 1. kapsel efter at 1. mundfuld mad er sunket, og 2. kapsel midt i måltidet.

Ved mindre måltider er det nok med 1 kapsel efter 1. mundfuld.

Det er vigtigt at melde tilbage om enzym kapslerne virker, idet vi så kan ansøge Lægemiddelstyrelsen om tilskud - det er ellers ret dyrt.

Medicin for sukkersyge

Nedsat produktion af insulin behandles som sukkersyge i øvrigt, dog er det sjældent nødvendigt at give insulin. Ofte er behandling med diæt og medicin som ved type 2 diabetes tilstrækkelig.

Opfølgning

Vi anbefaler, at du har tilknytning til en speciallæge i mave-tarm sygdomme til jævnlig opfølgning på, hvordan du har det.

Kontakt

Har du spørgsmål i forhold til din behandling er du velkommen til at kontakte os.

Patienttilfredshed

For at Aleris fortsat kan yde den bedste pleje, behandling og service, beder vi dig venligst udfylde vores tilfredshedsundersøgelse, som du vil modtage på mail, såfremt du har givet tilladelse hertil. Såvel positiv som negativ kritik er vigtig for os i vores bestræbelser på

at yde det bedst mulige behandlingsforløb for vores patienter.

I alle afdelinger er der opstillet standere, hvor vi spørger dig, om du vil anbefale AlerisHamlet til andre. Du afgiver dit svar med blot ét tryk på den smiley du synes passer bedst.

Eventuelle klager over dit forløb på Aleris beder vi dig venligst fremsende direkte til Aleriss direktion, att. Den Virksomhedsansvarlige læge, Aleris Gyngemose Parkvej 66, 2860 Søborg.

Skulle du ikke ønske dette, kan du læse nærmere om klagemuligheder på Patientombuddets hjemmeside: www.patientombuddet.dk. Her finder du vejledning og klageskema.

Ønsker du at søge om erstatning for fejl, du mener, der er begået, retter du henvendelse til Patientforsikringen. Se vejledning og klageskema på www.patientforsikringen.dk

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk

Telefon åbningstider i kundeservice

	Vest	Øst
Mandag - torsdag	8 - 18	8 - 18
Fredag	8 - 15	8 - 16
Lørdag - søndag	Lukket	Lukket